

Polderhuis blad

HET
Polderhuis
MUSEA & MEER

Wasschappels Magazine nummer 99 - april 2023

Westcappel

1223-2023

Wat een stad!

HOOFDSPONSORS

AUTOBEDRIJF

oreel
Zoutelande

Verkoop van alle merken
Reparatie & onderhoud van alle merken
APK keuringstation
Altijd een assortiment jong gebruikte Opel's!

Molenweg 74, 4374 NP, Zoutelande
Tel. 0118-561276

info@autobedrijfforeel.nl / www.autobedrijfforeel.nl

Westerbeke

06-51421696

Elektrische Installaties

Polderhuis varia

*En benede' aan den dijk daar had je het stadje;
Dat lag daar zoo kluchtig, zoo klein en zoo rein,
Als was 't maar een hapje, een stapje,
Dat kon eigenlijk wel eens niet anders zijn
Dan een echt-Hollandsch schildersgrapje!
Maar van den toren is dat niet gezegd,
Want de ouwe toren was zeker echt!
Ja, benede' aan den dijk daar had je het stadje!*

*(C.S. Adama van Scheltema,
De Dijk, opgenomen in Eenzame liedjes, 1906)*

Westkapelle wat een stad 1223-2023

De stad (we zeggen het nog maar eens) Westkapelle is in de ban van de 800e verjaardag van de stadsrechten, toegekend door de graaf van Holland en Zeeland anno domini 1223.

In het feestjaar 2023 krijgen alle evenementen en festiviteiten een link met dit historische feit en ook het Polderhuis en het Polderhuisblad doen daar met hart en ziel aan mee.

Lees elders in dit blad over het programma van de festiviteiten.

Exposities

Naast de vaste museumcollectie zijn er in 2023 in het Polderhuis en in de vuurtoren weer enkele nieuwe en aansprekende wisseltentoonstellingen te zien.

Mondriaan op Walcheren, van figuratief naar abstract, bovenverdieping Het Polderhuis: 15 april 2023 t/m 14 april 2024

Piet Mondriaan,
Vuurtoren bij Westkapelle, 1908,
olieverf op doek, 71x51 cm,
coll. Kunstmuseum Den Haag

Dat Piet Mondriaan (Amersfoort 1872 - New York 1944) wereldberoemd werd met zijn abstracte schilderkunst is bekend. Maar niet iedereen weet dat hij ook een heel goede landschapsschilder was. Met het schilderen van landschappen en portretten is hij

zijn schilderscarrière begonnen. In die beginperiode groeide hij met zijn figuratieve werk uit tot een van de beste schilders van Nederland. In 1908 nodigde Jan Toorop hem uit om eens naar Zeeland te komen om de zomertentoonstelling in Domburg te bezoeken. Dat verblijf op Walcheren zou leiden tot een keerpunt in zijn ontwikkeling als schilder en daarin speelt Zeeland een cruciale rol. In de jaren dat hij in Domburg en omgeving verblijft gaat Mondriaan experimenteren met kleuren, lijnen, vormen en vlakken. Het zou een voorportaal worden in zijn ontwikkeling naar abstractie en daarin speelt de vuurtoren van Westkapelle ook een rol. Als je Westkapelle nadert en je ziet in de verte de vuurtoren staan dan zie je een horizontale lijn van de horizon en een verticale lijn van de toren. In de tijd van Mondriaan is er nog weinig bebouwing en valt dit nog meer op. Mondriaan is er door gefascineerd en later zien we dat terug in zijn abstracte werken met zwarte horizontale en verticale lijnen. Er zijn maar liefst vijf schilderijen en één tekening van de toren bekend. De expositie toont de ontwikkeling van figuratief naar abstract. Er hangen replica's van enkele landschappen uit zijn figuratieve periode, uit zijn Zeeuwse periode duinlandschappen, zeegezichten en vier vuurtorens en tot slot enkele abstracte werken. De tentoonstelling is ingericht in samenwerking met het Marie Tak van Poortvlietmuseum te Domburg en het Kunstmuseum te Den Haag, dat de echte werken in zijn bezit heeft.

Schilderijen Schildercursus Vlissingen, Vuurtoren Het Hoge Licht, 1 april t/m 31 oktober 2023

Cora Bonarius, Anita Wilbrink, Anneke Huibregtse, Peter Weijtmans en Wilma van Hattem zijn cursisten van Schildercursus Vlissingen. Zij exposeren hun eigen werk in **vuurtoren Het Hoge Licht**. De expositie bevat onder andere landschappen, stillevens en portretten, in diverse technieken en materialen. Enkele werken zijn te koop.

 Zeelandtools.nl
sterk in gereedschap

- Handgereedschappen • Elektrische gereedschappen • Slijpschijven
- Olieproducten • Klimmaterialen • Lasapparatuur

GEDORE // **carolus** // **Makita** **BOSCH**

Vroonwegeling 2 • Westkapelle

la Piazzetta
Italian food

Antipasti | Pizza | Pasta | Vis- & Vleesgerechten

Restaurant | Terras | Take Away

Zuidstraat 130 Westkapelle | 0118 57 17 53 | www.la-piazzetta.nl | info@la-piazzetta.nl

Ze voor de openingsuren van de vuurtoren
www.polderhuiswestkapelle.nl.

De Schildercursus organiseert -de naam zegt het al- schilder- cursussen voor beginners en gevorderden. Cursusleiders zijn Peter Paul Adriaansens en Marli Koeman.

Meer informatie op www.schildercursusvlissingen.nl

HJL Momentjes, mijn eigen kijk op kunst, foto's van Hanneke Lucasse, Museumcafé Het Polderhuis, 22 april t/m 10 september 2023

Onze dorpsgenote Hanneke Lucasse heeft van fotograferen haar hobby gemaakt en biedt met haar foto's steeds een heel verrassende en fraaie kijk op onze omgeving. Hoog tijd dus voor een tentoonstelling en een breder publiek. Hanneke introduceert zelf haar werk:

Vorig jaar werd ik verrast met de vraag of ik belangstelling had om in het voorjaar van 2023 mijn foto's te exposeren in het museumcafé en daar komt heel wat bij kijken. Welke foto's wil ik laten zien? Op welk materiaal? Welke naam kies ik voor de expositie enz.

De naam wordt 'HJL momentjes'; onder deze naam plaats ik al langer foto's op social media en voor de mensen die mij niet kennen: HJL staat voor Hanneke Janse-Lucasse.

Een aantal jaren geleden kwam ik op facebook een 7-daagse fotochallenge van 'heelhollandfotografeert' tegen, elke dag een opdracht waar je naar eigen inzicht een foto bij moest maken. Ik ging aan de slag met de opdrachten (ik fotografeerde toen nog met mijn telefoon). Heel leuk om, op zoek naar een originele invulling van de opdracht, bewust rond te kijken en te zien wat andere mensen van dezelfde opdracht hadden gemaakt. Zo is dus mijn 'verslaving' begonnen en de eerste fotocamera werd al snel aangeschaft.

Het gewone om ons heen is, als je de moeite neemt om er even bij stil te staan, dikwijls heel bijzonder. Ook uit een grijze of regenachtige dag kun je iets moois halen. Ik vind het heerlijk om langs de zee te zwerfen, door de polder te fietsen, op te staan om het licht te zien worden en aan het eind van de dag de zon weer onder te zien gaan.

Buiten gebeurt het, dus daar ben ik dan ook dikwijls te vinden.

Aangemoedigd door de leuke en dikwijls enthousiaste reacties van mensen die mijn foto's volgen, door af en toe een fotowedstrijd te winnen en door mensen die een foto van mij wilden kopen, durfde ik het aan om ja te zeggen tegen het aanbod om te exposeren in het Polderhuismuseum. Van alles wat verkocht wordt gaat een deel naar een goed doel.

Hanneke JL

Vuurtorens actualiteiten

Het Hoge Licht

De vuurtoren krijgt een omroepinstallatie om bezoekers te waarschuwen bij een calamiteit, maar ook voor gewone berichtgeving.

Speciaal voor kinderen is een handwindmolen aangeschaft om de windsterkte te meten.

De winkel heeft opnieuw een facelift gekregen.

Bij stormweer is de vuurtoren (en ook het IJzeren torentje) beperkt open voor het publiek. De buitenomloop van de beide torens kan in verband met de veiligheid dan niet betreden worden.

In de vuurtoren bevinden zich veel communicatiesystemen van KPN, onder andere voor de kustwacht, het loodswezen en de luchtmacht. KPN heeft kenbaar gemaakt dat deze technische apparatuur op korte termijn vervangen moet worden. Meer informatie over deze, ook voor de omgeving van de toren, ingrijpende operatie, als het tijdstip van uitvoering bekend is.

Vuurtoren Het Kustlicht

Het Polderhuis heeft op verzoek van de gemeente Veere bekeken of zij de exploitatie van de vuurtoren de Sergeant in Zoutelande (in de volksmond het Kustlicht) voor haar rekening wil nemen. Helaas is het beklimmen van deze toren op een veilige wijze niet mogelijk, reden waarom is besloten om dit niet te doen.

Vuurtoren De Sergeant Zoutelande; foto www.vuurtorensinederland.nl

Torenwachters gezocht

Het Polderhuis is nog steeds op zoek naar nieuwe vrijwilligers voor de vuurtorens.

A3H **Adrie Huibregtse**
Bedrijfsdeuren Service
montage • onderhoud • reparatie
Willebrordstraat 15
4361 CN Westkapelle
M: 06 - 30 82 62 58 | E: info@a3h.nl | W: www.a3h.nl

**RAAM
DECORATIE
zeeland**
Westkapelle | 06-15437594
www.raamdecoratiezeeland.nl

Polderhuis varia

De vuurtorens van Westkapelle springen echt in het oog bij toeristen en zijn mede door de vrijwilligers van Het Polderhuis topattracties geworden.

Wil je ook bijdragen aan de beleving van de torenbezoekers en het torenwachtersteam versterken? Neem dan contact op met André Roelse via vuurtorens@polderhuiswestkapelle.nl of 06-37162241.

Huwelijksaanzoek of trouwfoto's op de vuurtoren(s)

Heb je trouwplannen en wil je je partner op een unieke en romantische locatie ten huwelijk te vragen? Of wil je bijzondere trouwfoto's? Een weids en fotogeniek uitzicht in de ondergaande zon? Onze vuurtorens zijn de ideale locaties.

Voor beschikbaarheid, kosten en meer informatie neem contact op via info@polderhuiswestkapelle.nl

Felicitatievlag op de vuurtoren

Heb je een jarige in je familie of een vriend of goede kennis? Wil je die persoon eens extra in het zonnetje zetten met zijn/haar verjaardag. Dan is het hijsen van de 'gefeliciteerd vlag' een pracht cadeau. Met een gepersonaliseerde verjaardagswens zetten we dit op de socials (facebook en instagram) van de vuurtoren. Voor meer informatie info@polderhuiswestkapelle.nl of 0118-570700.

Westkapelle-vlag als eerbetoon op de vuurtoren

Op bijzondere dagen en bij speciale gelegenheden hangt op de vuurtoren de Westkapelle-vlag in top.

AANGEBRUG
lectro
Komt wel goed

WITGOED REPARATIE VERKOOP ONDERDELEN

Oude Zandweg 24 | 4361 SK Westkapelle | 0118 - 572 427
info@aangeenbrugelectro.nl | www.aangeenbrugelectro.nl

Soms, bijvoorbeeld als eerbetoon aan een overleden Polderhuisvrijwilliger, hangt de vlag halfstok.

De Westkapelle-vlag kan ook uitgestoken worden bij persoonlijke feestelijkheden of plechtigheden.

Voor meer informatie info@polderhuiswestkapelle.nl of 0118-570700.

Mannenontbijt

Dit jaar staan nog enkele Mannenontbijten met interessante presentaties op het programma: 3 juni en 11 november, telkens vanaf 9.00 uur.

Op zaterdag 3 juni gaat het over cybercriminaliteit en internetplichting, waarover de ontbijters alles te weten komen van een medewerkster van de recherche Zeeland-West Brabant.

Aanmelden kan tot donderdag 1 juni via info@polderhuiswestkapelle.nl of 0118-570700.

Kosten € 10 p.p. (maximaal 30 deelnemers).

Digi Café en Repair Café

Elke vierde donderdag van de maand organiseren het ZB Planbureau en het Polderhuis samen het **Digi Café**. Professionals en vrijwilligers helpen mensen die problemen hebben met het gebruik van mobiele telefoon, tablet of laptop. Zo krijg je de razendsnelle vooruitgang in de digitale wereld een beetje onder de knie. Neem je mobiele telefoon, tablet of laptop mee en laat zien waar je vast loopt.

Data Digi Café: 26 april, 25 mei, 28 september, 26 oktober en 23 november, telkens van 13 tot 16 uur.

Elke tweede donderdag van de maand is er een **Repair Café** in het Polderhuis. Deze middag zitten vrijwilligers van het Polderhuis klaar om defecte elektrische apparaten te repareren. Alleen dingen die niet groter zijn dan je zelf kunt dragen! Onze vrijwilligers doen hun best doen om het kapotte te repareren. Zo kunnen we samen zorgen voor een duurzamere maatschappij en een beter milieu. Aan de reparatie zijn geen kosten verbonden, een vrijwillige bijdrage wordt wel gewaardeerd.

BOUW VEILIG WOON VEILIG!

Elk jaar wordt er in Nederland 85.000 keer ingebroken.

Detec adviseert u graag over de beveiliging van uw woning of bedrijfspand.

DETEC
GROEP
BEVEILIGING

www.deteczeeland.nl • 0118-651750

Er zijn Repair Cafés op 13 april en 11 mei van 13 tot 16:30 uur. Na een zomerstop is de volgende op 9 november. Ook op deze dagen is er iemand aanwezig voor het oplossen van 'digitale' problemen.

Handwerk Café

Elke derde donderdag van de maand van 13 tot 16 uur komt de Handwerkgroep in het Polderhuis bijeen. Een combinatie van vrijwilligers en niet-vrijwilligers maakt de sfeer gemoedelijk en gezellig. Iedereen is welkom om aan te schuiven met zijn of haar handwerk. Ook mannen dus!

Data Handwerkkafé: 20 april, 18 mei, 15 juni en 21 september, elke keer van 13:30 tot 16:00 uur.

Workshop sieraden maken van 8 tot 88

Op woensdag 3 mei van 13 tot 16 uur is er in het Polderhuis een Workshop sieraden maken. Amely Weber laat twee verschillende technieken zien - een draagbaar resultaat is zeker!

Iedereen mag gratis een leuke ketting van 2 strengen/30 parels of een dubbel armbandje (erg leuk voor de kinderen) maken. Wie meer wil doen kan dat voor een kleine bijdrage.

Heb je een leren bandje of een ketting van stof? Graag meebrengen! Evenals een klein knijptangetje.

Aanmelden voor 1 mei via amelyw@zeelandnet.nl

Postzegels

Bij het Polderhuis zijn er twee nieuwe postzegels verkrijgbaar. Natuurlijk is er één gewijd aan 800 jaar stadsrechten. Op de andere staat een bijzondere foto van Jesse Meliefste.

Een wenskaart wordt extra leuk met een speciale Westkapelle-postzegel. Te koop in de museumwinkel voor € 1,10 per stuk of te bestellen via info@polderhuiswestkapelle.nl

Lezing Ineke Kievit, 'De papegaaien van Moshe', Polderhuis, 3 mei 2023, 19.30 uur

De sociologe en schrijfster Ineke Kievit-Broeze heeft Westkapelse roots. Haar voorouders verhuisden in de 19e eeuw, toen hier de weverij stopte, naar Twente

Haar boek 'De papegaaien van Moshe' gaat over het Joodse kind Jopie, eigenlijk Moshe geheten, dat in 1943 onderdook bij de grootouders van de schrijfster. Na de oorlog keerde hij terug naar zijn gezin. Ineke Kievit gaat in haar boek op zoek naar de implicaties en de gevolgen van deze ingrijpende periode, waarbij thema's aan de orde komen als: Wat doe je in tijden

van nood en waar ligt de scheidslijn tussen goed en kwaad? De oorlog heeft een enorme impact, en daarbij zijn ook wel parallellen met de Westkappelse oorlogsgeschiedenis te zien.

'De papegaaien van Moshe' zal deze avond te koop zijn voor € 14. Toegang gratis (max.60 personen).

Natuurexcursies en Vogelexcursies

Vogelexcursies Noordervroon: 15 april 8.00, 13 mei 8.00, 8 juli 9.00, 19 augustus 9.00 en 14 oktober 10.00 uur

Vogelexcursies De Sint Laurens Weihoek: 22 april 9.00, 20 mei 9.00

Floor Arts en Jan Minderhoud weten alles over de vogels in het Noordervroon; foto Han Reijnhoudt

In april/mei organiseren we vogelexcursies naar het Noordervroon en de Sint Laurens Weihoek. Het is een geweldige periode om vogels te kijken. De vogeltrek is in volle gang met elke dag weer andere vogels. De steltlopers Kluut, Scholekster, Kleine Plevier, Kievit en Tureluur zijn aan het baltsen of al aan het broeden. Ze verdedigen heel fel een eigen territorium en hebben constant mot met de burens. Veldleeuwerik en graspieper zingen volop. Deze vogels broeden op de grond en dankzij het stroomraster, dat de vos, bunzing, steenmarter en katten buiten houden is de kans dat ze jongen groot kunnen brengen fors toegenomen. Vorig jaar waren de Kluten voor het eerst sinds lange tijd weer erg succesvol met meer dan 1 jong per paar. In het voorjaar zijn alle vogels in broedkleed, dat in tegenstelling tot het winterkleed heel kleurig en opvallend kan zijn. In april/mei kun je allerlei soorten eenden en steltlopers aantreffen maar ook soorten die op weg zijn naar de toendra of taiga in het hoge noorden. Het Noordervroon is een tankstop waar ze tijdens de trek kort stoppen om wat te eten en drinken. Groepjes steltlopers vallen letterlijk binnen of vertrekken juist weer wat het allemaal heel spannend maakt. Arctische steltlopers die we in broedkleed kunnen treffen zijn Steenloper, Kanoet, Bonte Strandloper, Krombekstrandloper, Rosse Grutto

170 ruime jaarplaatsen en 60 toeristische plaatsen op Walcheren tussen Westkapelle en Zoutelande

camping het hogelicht

gewoon genieten!

www.campinghethogelicht.nl • 0118 - 571268

Uw uitvaartverzorger

Léon Dekker

0118-462205

Uitvaartverzorging H. Jobse
Bachweg 2, 4837 XD Middelburg

en Zilverplevier. Steltlopers die in de taigazone van Scandinavië en Siberië broeden zijn Groenpootruiter, Zwarte Ruiter, Bosruiter, Witgat en Temmincks Strandloper. Dit jaar is uitgeroepen tot het jaar van de Scholekster. In de pers werd die de nationale pechvogel genoemd, want het gaat erg slecht met de soort. Maar binnen het stroomraster werden vorig jaar 5 jonge scholeksters grootgebracht en dat was sinds het ontstaan van het gebied in 2007 niet gebeurd. We gaan onderzoeken of dat ook dit jaar weer gaat lukken. De topsoort van het gebied is de zeldzame Dwergstern die vorig jaar ook succesvol wist te broeden en dat dit jaar zeker weer gaat proberen.

Excursie Geheimen van het getij

Foto MBBM

Tussen eb en vloed tilt de zee een tipje van de sluier van het onderwaterleven op. Iedere dag weer spoelt er wel wat bijzonders aan. Bij laagwater zijn bij paalhoofden en aan dijken dieren en planten te ontdekken die leven in deze dynamische zone tussen land en zee. Het Polderhuis organiseert samen met IVN Walcheren excursies over de bijzondere wereld van het getij op: 7 mei 10 uur, 3 juni, 9 uur, 5 augustus 11 uur, 16 augustus

9 uur, 2 september 10 uur, 30 september 9 uur, 28 oktober 19.30 uur. De excursie duurt ± 1,5 uur.

Tip: Doe stevige schoenen of laarzen aan en neem eventueel een verrekijker mee. Kosten: € 5,00 p.p.

Anmelden via info@polderhuiswestkapelle.nl

Wandeling door de tijd langs dijk, duin en kreek

Donderdag 4 mei, 13 uur, zaterdag 10 juni, 14 uur

Tijdens deze wandeling zal een IVN-gids toelichting geven over het ontstaan van de duinen en de geschiedenis en van de dijk en de natuur rondom dit bijzondere gebied. In het bos bij de kreek, beheerd door Staatsbosbeheer, zijn verschillende planten, vogels en andere dieren te vinden waar veel over te vertellen en te leren valt.

Excursieduur ca. 1,5 uur. Kosten € 5,00 p.p.

Ook tijdens deze wandeling komen stevige schoenen en een verrekijker goed van pas.

ze Pinksterdag in klederdracht

Het is al bijna een traditie geworden, ze Pinksterdag is klederdrachtendag in Westkapelle. Steeds meer mensen vinden het belangrijk en hebben er plezier in om op bijzondere dagen de Zeeuwse streekdracht uit te dragen. Wil je daarbij horen, doe

Foto MBBM

DROGIST

MELIS
WESTKAPELLE
de winkel van alles!

hubo
Overtref jezelf

*Maatwerk-
specialist*

 *Ook voor
woning-
beveiliging*

&
**SCHILDERSBEDRIJF
WESTKAPELLE**
ZUIDSTRAAT 118 - T: 0118 57 26 12
WESTKAPELLE@HUBO.NL
WWW.HUBO-WESTKAPELLE.NL

 Katseveer
bloemen en planten

Voor al uw:
kamerplanten, tuinplantjes en snijbloemen.

- Elke dag verse boeketten, bloemstukjes met snijbloemen en bakjes met kamerplantjes.
- Het juiste adres voor bloemwerk zoals bruidsboeketten en rouwwerk.

Kom gerust eens langs in de winkel.

Zuidstraat 104 Westkapelle | 0118-570180 | bloemenkatseveer@gmail.com

CHARLEY'S
BOUTIQUE HOTEL

dan ook je goeie goed aan en kom op 29 mei naar het Polderhuis. Het is een gezellig en attractief samenzijn, waarbij ook nog wat te beleven valt.

Vraag je jezelf of of je langette of beuk wel altijd goed zit. Of je 'slekkepet' wel past bij de rest van je klederdracht? Kost het aantrekken van klederdracht je veel moeite? Kom dan gratis advies inwinnen bij het Polderhuis. Van 13 tot 15 uur geven Piet (de goudsmid), Koos, Mayke en Monique (ervaringsdeskundigen) tips en tricks zodat je er nog beter en mooier uit kunt zien. Bram en Jozien zullen deze dag nog extra cachet geven. Vanaf 15 uur spelen ze op het terras van het Polderhuis 'aawerwesse' op hun accordeon. Er zijn zangboeken aanwezig zodat iedereen kan meezingen.

Op 2e Pinksterdag, om 11 uur, geeft de brassband OKK een brunchconcert in 'Westkapelle Herrijst'. Naast prachtige muziek kunt u genieten van een rijk gevulde tafel met oud-zeeuwse en exotische hapjes.

TAXATIE- & ADVIESBUREAU MINDERHOUD
beëdigd makelaar - taxateur onroerende goederen
Gecert. Makelaar - Taxateur Wonen/MKB wn BOG

BIJ DE KOSTER
BIJ DE KOSTER
BIJ DE KOSTER

Elke vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur is Bij de Koster open voor een kopje koffie of thee, stukje taart, high tea, soep, een borreltje en een praatje in een gezellige omgeving.
Graag tot ziens!

Bij de Koster is te boeken voor feestjes, visites, condoleances, lezingen, uitvoeringen, hobbyruimte. Dit alles kan inclusief catering zoals zelfgebakken taart, warm- en koud buffet, high tea etc.

Er zijn drie zalen van 50m² die samen een grote zaal kunnen vormen. Ook het huren van de kerk of het kerkplein is mogelijk.

Bij de Koster | Markt 65 • 4361 AE Westkapelle • 0118 571909
info@bijdekoster.nl • www.bijdekoster.nl

Juwelier Minderhoud

ca. 1935 ca. 1945 ca. 1980 ca. 2019

Al ruim 140 jaar het vertrouwde adres in Westkapelle

Den Hollander
Keuken- en Meubelmakerij

Nationale Dodenherdenking

Op 4 mei is de Nationale Dodenherdenking en staan we stil bij en eren we de slachtoffers van de 2e Wereldoorlog en de slachtoffers van militaire operaties waarbij Nederland betrokken was, nà de 2e Wereldoorlog. Voorafgaande aan de twee minuten stilte vanaf 20 uur speelt Peter Slabber van de muziekvereniging OKK de taptoe vanaf de vuurtoren Het Hoge Licht.

Colofon

Jaargang 24, nr. 99, april 2023

Het Polderhuisblad is het orgaan van 'Het Polderhuis Musea & Meer' en verhaalt over de cultuur en het sociale leven van Westkapelle vroeger en nu.

Verschijnt eenmaal per kwartaal; oplage 1750.

Gratis voor inwoners van Westkapelle en donateurs; donateursgeld incl. abonnement € 25,- per jaar.

Adres: Zuidstraat 154-156, 4361 AK Westkapelle

www.polderhuiswestkapelle.nl - E: info@polderhuiswestkapelle.nl

Tel.: 0118-570700 - Bank: NL14 RABO 0114961875

Redactie: Jan Kaland, Lieneke van den Heuvel, Ivo van Beekhuizen.

E: redactie@polderhuiswestkapelle.nl

Bijdragen: Hanneke Lucasse, Ans Dingemans-Dieleman, André Roelse, Werkgroep Westkapelle 800 jaar stadsrechten, Jan Zwemer, Floor Arts, Piet Minderhoud.

Cover: Jan de Jonge

Vormgeving: De Witte Print & Design, 's-Gravenpolder, Tel. 0113-745228

Copyright: De auteursrechten op de inhoud van het Polderhuisblad berusten bij Het Polderhuis of, indien die is vermeld, de auteur.

Het volgende nummer verschijnt in juni 2023; kopij vóór 1 juni 2023.

VERHULST
Timmerwerken

06 - 20058476

Elektrotechniek Kris Pouwelse
voor al uw installatiewerk

☎ 0622011008
✉ ELEKTROTECHNIEKKRISPOUWELSE@GMAIL.COM

1223-2023 | 800 jaar stadsrechten Westkapelle viert feest

Het feestjaar Westkapelle 1223-2023 - 800 jaar stadsrechten krijgt steeds meer vorm. Op **13 mei 2023** om 13.30 uur gaat het feestjaar officieel van start met een **feestelijke optocht** door het dorp. Maar liefst 24 groepen hebben zich aangemeld voor deze optocht die in het teken staat van Westkapelle op z'n best.

Maar er is die dag veel meer te doen. Om 14.00 uur starten de kinderactiviteiten op het kerkplein en de parkeerplaats op de Markt. De officiële opening vindt plaats om 15.00 uur op de Markt. We zijn blij dat de burgemeester van de gemeente Veere Frederiek Schouwenaar de opening wil doen.

Burgemeester Frederiek Schouwenaar; foto Omroep Zeeland

Na het officiële gedeelte zijn er diverse activiteiten op de Markt, in 'Westkapelle Herrijst' en 'Bij de koster'. Zo kan iedereen genieten van onder andere:

- Live muziek
- Een Molukse band en dansgroep
- Een horecablein (met de opbrengst voor het feestjaar)
- Heel Westkapelle zingt!
- Optreden van de Zeeuwse accordeonvereniging Concertina
- DJ
- Feestavond
- Een optreden van de Blue Jeans Big Band

Op de zeedijk zijn de wagens van de optocht nogmaals te bewonderen. Het complete programma voor 13 mei is te vinden op de website www.westkapelle800.nl.

Kortom, 13 mei wordt dus een feestelijke dag met activiteiten voor jong en oud!

In het kader van 800 jaar stadsrechten Westkapelle organiseert de Stichting Cultuurbehoud een lezing over dit onderwerp, in het bijzonder over de beginjaren van de stad. Inleider is prof. Dr. P.A. Henderikx, emeritus hoogleraar in de nederzettingsgeschiedenis van de Nederlanden in de Middeleeuwen.
Plaats: Polderhuis; tijd: 20 april 2023, 19.30 uur.

Voor de optocht zijn we nog op zoek naar verkeersregelaars. Lijkt het je leuk om de feestelijke optocht in goede banen te leiden? Meld je dan aan via info@westkapelle800.nl

In het feestjaar worden verschillende evenementen en activiteiten georganiseerd door verenigingen, ondernemers en andere initiatiefnemers. Zo is er onder andere een lezing over '800 jaar stad', een dag om buiten te schilderen, een muziekfestival, een skeeler- en wandeltocht, een expositie, een grote Kreek viswedstrijd en staat Koningsdag in het teken van 800 jaar stadsrechten.

Alle evenementen zijn te vinden op www.westkapelle800.nl.

De werkgroep voor het feestjaar organiseert de festiviteiten op 13 mei, maar alle overige activiteiten faciliteert de werkgroep met bijvoorbeeld aankleding in de vorm van podia, licht en geluid enz. De werkgroep kan met de opgehaalde middelen (onder andere de opbrengst van OTOM en een bijdrage van de gemeente) inmiddels een deel van deze evenementen qua aankleding faciliteren. Het succes van het feestjaar valt of staat met de inzet van alle inwoners van Westkapelle. We zijn blij dat steeds meer mensen met het thema aan de slag gaan, zodat de evenementenkalender steeds verder wordt gevuld.

Heb je een vraag, een idee of wil je een evenement organiseren? Stuur ons een e-mail via info@westkapelle800.nl.

Ter gelegenheid van de viering van 800 jaar stadsrechten zijn er postzegels en vlaggen gemaakt. Te koop bij het Polderhuis. Hoodies en T-shirts met het 800-logo zijn te koop bij Knus-in-de-bus en bij jouw-zeeland.nl.

Meifeest en wedrennen met eieren

door Jan Zwemer

Abraham Teniers, Boerenfeest, 1664, olieverf op paneel, 27 x 36 cm, coll. Kon. Museum voor Schone Kunsten Antwerpen

Het moet al heel lang niet meer gevierd zijn op Westkappel, het meifeest op de eerste zaterdag van mei. 'Vieren' is misschien een groot woord, je zou het vanuit een bepaald oogpunt ook een vorm van baldadigheid kunnen noemen. Kornelis Baart, in 1824 geboren te Westkappelle, beschreef de acties van de groep jongens van boven de achttien als volgt:

'Zij loopen alle erven af en brengen al wat zij vinden: emmers, akers, teelen, potten, pannen, enz. naar de klapbank... Zij versieren ook de klapbank feestelijk met groene meien [jonge wilgentakken] en bloemen.'

Ook kregen meisjes die iets mispeuterd hadden in de ogen van de jongens, een stropop voor het huis. *'Des Zondags zijn veel dorpelingen al vroeg in de weer en ook de straatjeugd ontbreekt niet, om de meisjes met de stroopop uit te jouwen, en om de vrouwen te beschimpen die haar goedje van de klapbank komen weghalen. Het is dan ook voor de kwâjongens een allerprettigst lolletje als die vrouwen, zoo kwaad als spinnen, komen aanstuiven, maar niet mooier dan wanneer ze onder elkander ruzie krijgen -zooals ik op tien- of twaalf-jarigen leeftijd op Westkappel heb gezien. Wanneer de vrouwen zelfs beginnen te vechten is er onder de omstanders gejuich zonder einde.'*

Baart voerde het meifeest, al dan niet terecht, terug op oeroude gebruiken en beschreef in een ander stukje in de Middelburgsche Courant (ze zijn allebei uit 1878) ook nog dat hij 'nu 40 jaren geleden te Westkappel getuige was van wedrennen om eieren en met eieren' op Tweede Paasdag. Ook dat was, net als het meifeest, volgens hem een algemener gebruik hier en daar op de Zeeuwse eilanden, en ook dat is allang verleden tijd. Wedstrij-

den met eieren waren er in de negentiende eeuw met Pasen in allerlei delen van het land. Bijvoorbeeld met eieren van de duinen af rollen, zo ver mogelijk, op de Waddeneilanden Ameland en Norderney.

Het verslepen van spullen op de eerste zaterdag van mei lijkt een beetje op de viering van 'luilak' in Noord-Holland en een klein deel van het rivierengebied. Spullen werden, volgens Wikipedia, door jongelui aan huisdeuren gebonden bij dit evenement, dat eigenlijk draait om het vroeg wakker maken van de dorpsbevolking. Dat was bij het meifeest zoals Baart het beschrijft, dus niet zozeer het geval. Het wegslepen van spullen die buiten staan, lijkt meer op wat met Oudejaar nog wel eens voorvalt, ook in Zeeland. De groepen jonge jongens die op zaterdagavonden op pad gaan, herinneren ook aan de 'padjongens' van Staphorst die zo'n 50 jaar terug nog actief waren.

Dat het meifeest op Westkappel verdween, kwam mogelijk mede door ingrijpen van hogherhand. Baart schrijft: *'Er zijn marechaussée en rijksveldwachters gekomen, die ... er door processen-verbaal een einde aan willen maken; trouwens bij veel gelegenheden werd het wel ietwat baldadig en te veel ingrijpend voor het huidig begrip van het recht der samenleving.'*

Het moment waarop de marechaussees op Westkappel arriveerden is bekend: dat was in 1846. Baart schrijft 'willen maken' en dat lijkt te willen zeggen dat de gewoonte in 1878 nog niet verdwenen was. Hij vervolgt met een eigenaardig detail: *'Het wegneemen van het gedeelte van een dak is natuurlijk al sedert lang vervallen'*. Dat maakt toch wel een beetje nieuwsgierig, is 't geên waere?

MI INIKRAANVERHUUR
INDERHOUD
TEL.: 06 - 21 41 64 21
WESTKAPPELLE

LUNCHROOM
RESTAURANT
WESTKAPPELLE COLONIE

**Pannen
& KOEKEN**

Langs het tuinpad van mijn vader

Piet Minderhoud en Jan Kaland maken een reis door de tijd

Deel 15 - De Groeneweg

Op onze tijdreizen proberen we de locaties op foto's van het oude Westkapelle te herleiden tot dezelfde plek in het huidige dorp. Geen gemakkelijke opdracht, want het Westkapelle van nu lijkt in weinig op dat van toen. En nergens kan de metamorfose groter zijn dan aan de zuidrand van het dorp. Het zuidelijk vroom verdween onder de dijk en waar nu het water van de kreek klotst, lag voor de oorlog een uitgestrekt weide- en akkergebied. Daar in het oude landschap slingerde zich de Groeneweg.

De (digitaal gekleurde) foto in de kop van dit artikel dateert van omstreeks 1930 en is gemaakt vanaf de duinen. Te zien is een weids agrarisch gebied dat ogenschijnlijk ligt aan de voet van de vuurtoren en dat aan de dorpskant doorloopt tot aan de Zuidstraat. Het land waar ooit ruiters met erwten stonden, waar de Westkappelle koeien graasden en waar de Groeneweg zich doorheen slingerde, is nu begraven door het brakke water van de kreek. De Groeneweg was een eeuwenoude zandweg die in zuidelijke richting het dorp uitliep. Zij begon als verlengde van de Kloosterstraat en vormde zo een begrenzing van het zuidelijk vroom, het gemeenschappelijk weidegebied. Na zo'n 100 meter maakte de weg een haakse bocht naar links, oostwaarts, om kort daarna weer naar het zuiden af te buigen. Recht was de Groeneweg dus allerm minst; na enkele hectometers kwam er opnieuw een scherpe bocht naar links en uiteindelijk sloot zij in de buurt van het huidige wozoco aan op de Grindweg naar Zoutelande.

Volgens onze onvolprezen geschiedschrijver Cornelis Baart had de meest zuidelijke straat van de stad ook de naam Groeneweg: 'De zuidelijke grenslijn liep van de Kapelle langs den zoogenaamden Groeneweg, die destijds doorging tot dicht bij den toren, doch later op het eind der Kloosterstraat is afgesneden.'

De situering van de Groeneweg in relatie tot de naoorlogse toestand wordt wat verduidelijkt door de kaartjes hiernaast.

De bovenste kaart is 'de Stadt Westcappel' op de kaart van Walcheren van Hattinga uit 1753. De door Baart beschreven zuidelijke 'singel' tussen

de Oude Markt bij de dijk en de toren was toen nog geheel intact. Maar wel al afgesloten bij de Kloosterstraat, dit in opdracht van de ambachtsheer Marinus Veth, die hier zijn luisterrijke buitenplaats had gesticht. Dit 'Hof van Westcappel' is groengekleurd op de kaart van Hattinga.

De afsluiting van de Groeneweg betekende ook het einde van de zuidsingel van Westkapelle. Het was niet langer een doorgaande stadsstraat en na de sloop van het hof van de ambachtsheer eind 18e eeuw werd wat resteerde van de weg als landbouwgrond verkocht. Dat is te zien op de tweede kaart, een deel van een topografische kaart uit 1916. De Groeneweg wordt hier met name genoemd als de weg door de zuidelijke landerijen. Opmerkelijk is dat de Grindweg naar Zoutelande, die in 1753 nog 'Pauwtjesweg' heette hier 'Florisweg' wordt genoemd.

Het derde plaatje is een actuele satellietfoto uit Google Maps van hetzelfde dorpsdeel als op de oude kaarten. Wat opvalt is dat de verdwenen zuidsingel met de naoorlogse wederopbouw een soort van reconstructie heeft gekregen in De Casembrootstraat en D' Arke. Maar ook is goed te zien welk enorm deel van Westkapelle is afgezaagd door de inlaagdijk, die werd aangelegd achter de weggebombardeerde dijk en ook door de na de inundatie overgebleven kreek. De Groeneweg is verdwenen. Het noordwestelijk deel ligt begraven onder de nooddijk, ongeveer waar nu de speeltuin is. De kreek bedekt het oostelijke tracé.

Eeuwenlang bleef de Groeneweg een onverharde landweg buiten de dorpsbebouwing, met nauwelijks andere functies dan het ontsluiten van de hier gelegen akkers en weilanden. Er stonden geen woningen of andere gebouwen aan de weg. Halverwege de 19e eeuw werd dicht bij de weg de molen De Roos gebouwd, maar die was bereikbaar vanaf de Zuidstraat. Het hele gebied was een nu nog nauwelijks voorstelbaar, sereen en idyllisch arcadia. Een foto uit omstreeks 1935 biedt een sfeerbeeld. Wasschappelser ga je het niet krijgen.

Het duurde tot de eerste oorlogsjaren voordat enkele Westkappelaars doorkregen dat de zuidkant van het dorp ook een aantrekkelijke woonlocatie was.

In 1941 verrezen aan de Groeneweg twee woningen onder één kap, waarvan één met een grote landbouwschuur. De woning met schuur was voor het echtpaar Jakobus Minderhoud (de latere wethouder) en Maria Minderhoud-Minderhoud met hun twee kinderen. De bewoners van het andere huis waren Jan Dekker en zijn

1945

vrouw Maatje Dekker-Minderhoud, de zuster van buurman Ko. Ook zij hadden twee kinderen. Hun uitzicht naar het zuiden kon je gerust landelijk noemen, getuige de foto uit 1941.

Het zou een kortstondige vreugde blijken. De nieuwe huizen doorstonden in eerste instantie de bombardementen van oktober 1944. Helaas kan dat niet gezegd worden van alle bewoners. Maatje Dekker-Minderhoud en haar kinderen Leuntje en Jakobus hadden dekking gezocht in de naburige molen De Roos. De tragedie van de molen is bekend en ook zij kwamen er niet levend uit. Jan Dekker en de familie Minderhoud bleven ongedeerd, althans lichamelijk. Hun huizen waren nog niet zwaar beschadigd, maar ze waren wel onbewoonbaar omdat ze midden in de stroomgeul stonden die achter het dijkgat ontstond. De niet aflatende getijdestroom was uiteindelijk ook de nieuwe woningen aan de Groeneweg te veel. De foto uit 1945 tijdens de dijk dichtingswerkzaamheden toont de schamele resten.

1949

De dijk dichting in 1945 met de inlaagdijk overdekte een deel van de Groeneweg. Tegelijkertijd ontstond achter die nooddijk wel een nieuw en direct te gebruiken bouwterrein voor woningen, de Jakob Brassersstraat. Dit werd een van de eerste wederopbouwlocaties. In 1949 waren op nagenoeg op dezelfde plaats als die van de woningen van Minderhoud en Dekker de bouwwerkzaamheden aan de nieuwe Jakob Brassersstraat in volle gang.

2023

Van de oorspronkelijke Groeneweg is anno 2023 geen spoor meer te bekennen en evenmin van de wat chaotisch ogende toestand tijdens het dijkherstel en de wederopbouw. Het is bijna niet te geloven, maar toch toont de laatste foto, gemaakt tussen de bosschages op de dijk, echt dezelfde locatie als de andere plaatjes.

De foto's komen uit de collecties van de Stichting Cultuurbehoud Westkapelle en Piet Minderhoud.

HOOFD SPONSOR :

PROFCOM-IT
ONDERSTEUNING & ONDERHOUD
COMPUTERREPARATIE

**Computerreparatie
ondersteuning
& onderhoud**

**De Zompe 41 - 4353 RT - Serooskerke
info@profcom-it.nl - www.profcom-it.nl
0118-572249**

BOSCH Service **Autobedrijf Faasse**

Voor kwalitatief full service auto-onderhoud aan alle merken auto's tegen een betaalbaar tarief, bent u bij Autobedrijf Faasse aan het juiste adres!

Autobedrijf Faasse
Zuidstraat 27
4361 AA Westkapelle
0118 - 57 13 82
0118 - 57 24 59
auto-faasse@zeelandnet.nl
www.auto-faasse.nl

Uw adres voor: **Onderhoud**
Reparatie
APK-keuring
Banden
Occasions
Aircoservice
Ruitreparatie
Schade taxatie
Inbouw navigatie en carkit
In- en verkoop nieuw en gebruikt

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 08.00 - 17.30 uur

Bosch Car Service **Compleet, goed, betaalbaar**